

САНХҮҮГИЙН ХЯНАЛТ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗРЫН “СЭТГЭЛ ХАНАМЖИЙН СУДАЛГАА”-НЫ 2026 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ТАЙЛАН

2026 оны 08 дугаар сарын 05-ны өдөр

Орхон аймаг

Байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах, харилцагчдын сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор “СЭТГЭЛ ХАНАМЖИЙН СУДАЛГАА”-Г байгууллагын сайтад тогтмол байршуулан ажилладаг.

Уг судалгаа нь нийт 14 асуумжтай бөгөөд харилцагч байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалт, сургалт, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн болон бусад үйлчилгээний талаарх сэтгэл ханамж, сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох, албан хаагчийн харилцаа хандлага, мэдлэг, ур чадвар зэрэг үзүүлэлтүүдийг үнэлэхэд судалгааны гол зорилго оршино.

2026 оны эхний хагас жилд өссөн дүнгээр 208 харилцагч, иргэд хамрагдсан байна. Судалгаанд хамрагдсан харилцагч, иргэдийн “Сэтгэл ханамжийн судалгаа”-г цахимаар авч нэгтгэлээ.

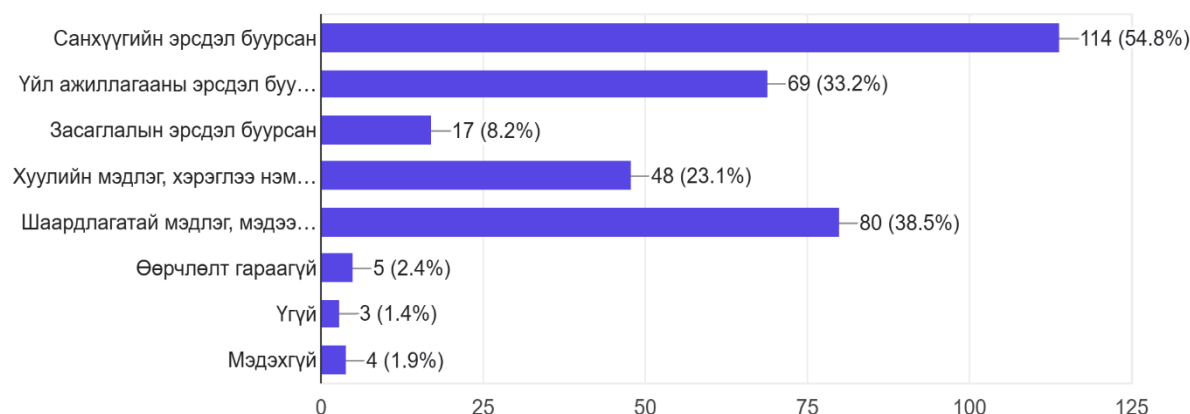
Асуулт 1. Та манай байгууллагаас ямар үйлчилгээ авсан бэ?

Дүгнэлт: Харилцагч байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд дараах байдлаар үйлчилгээ үзүүлсэн байна. Үүнд:

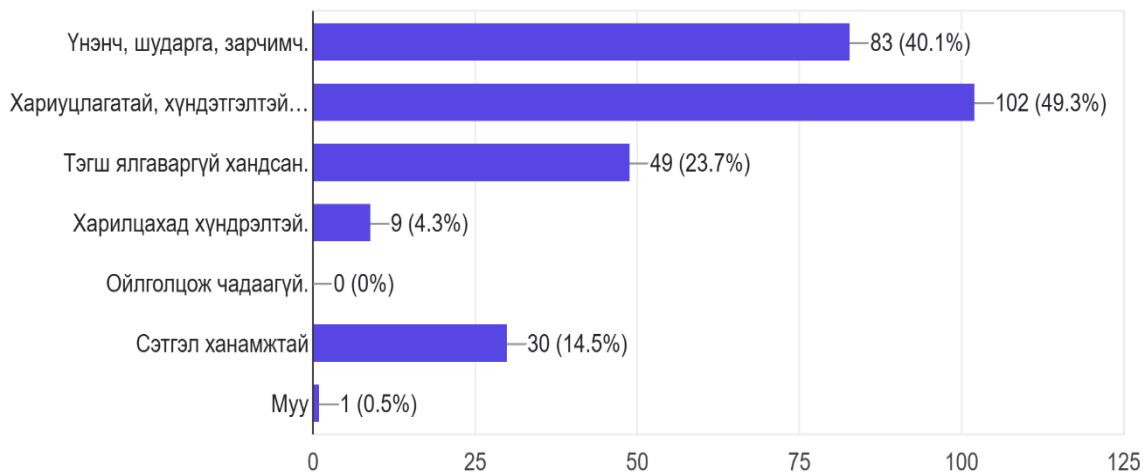
1. Санхүүгийн хяналт шалгалт – 56%
2. Дотоод аудит - 32%
3. Зөвлөн туслах үйлчилгээ – 10%
4. Сургалт-2%

Асуулт 2. Дээрх үйлчилгээнүүд нь танай байгууллагын үнэ цэнийг өсгөж, эрсдлийг бууруулж чадсан уу?

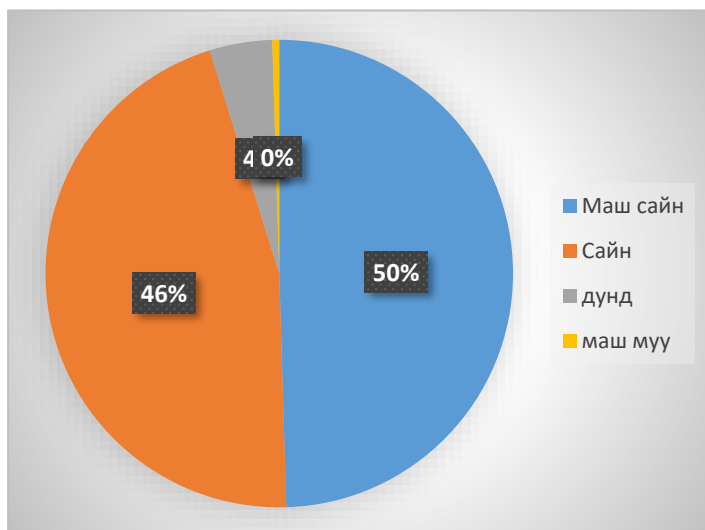
Дүгнэлт: Танай байгууллагын үнэ цэнийг өсгөж, эрсдэлийг бууруулж чадсан уу гэсэн асуулгад хамрагдсан хүмүүсийн 54.8% санхүүгийн эрсдэл буурсан, 33.2% нь үйл ажиллагааны эрсдэл буурсан гэж хариулсан байна.

Асуулт 3. Танд үйлчилсэн албан хаагчийн ёс зүй, харилцаа, хандлагыг үнэлнэ үү?

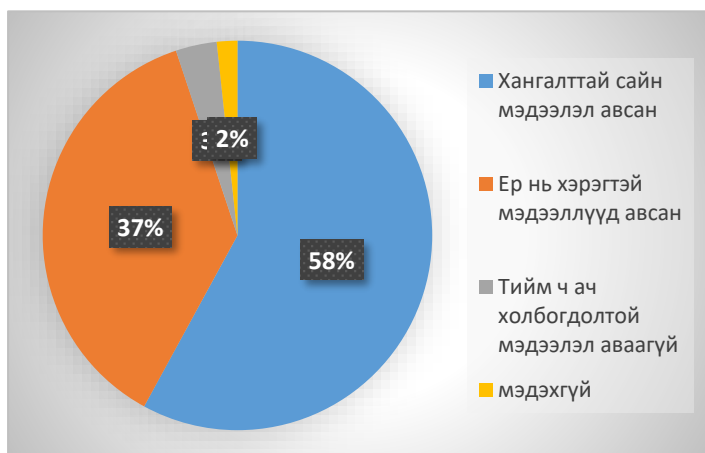
Дүгнэлт: Энэ асуулга нь олон сонголттой тул давхардсан тоогоор 274 хүн хамрагдсан байна. Үүнээс 102 буюу 49.3% нь хариуцлагатай, хүндэтгэлтэй харилцаатай гэж, 83 буюу 40.1% нь үнэнч, шударга, зарчимч гэж, 49 буюу 23.7% нь тэгш ялгаваргүй хандсан гэж эерэгээр хариулсан байна. Сөрөг дүгнэлтээс 9 буюу 4.3% нь харилцахад хүндрэлтэй гэж тус тус үнэлгээ өгсөн байна.

Асуулт 4. Танд үйлчилсэн албан хаагчийн мэргэжлийн ур чадварыг үнэлнэ үү?

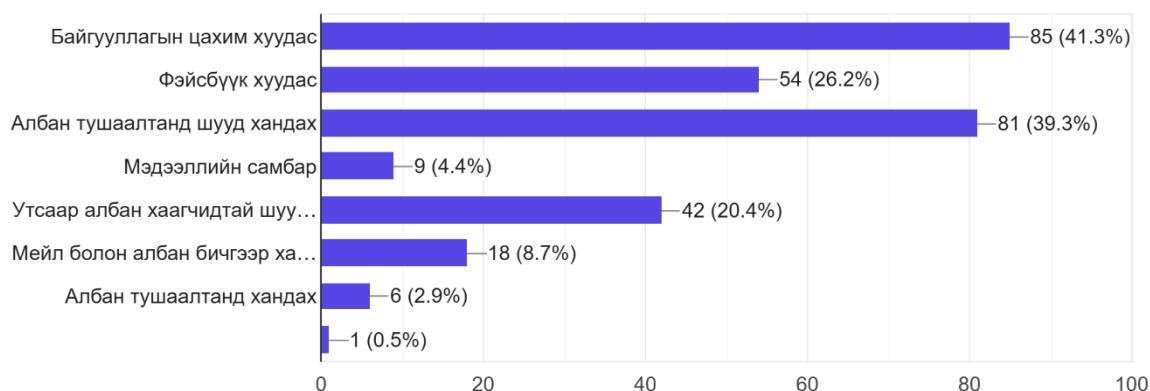
Дүгнэлт: Манай байгууллагын албан хаагчдын мэргэжлийн ур чадварыг үнэлэхэд 50% нь маш сайн, 46% нь сайн гэсэн дүгнэлт өгсөн бөгөөд, бид албан албан хаагчдынхаа мэдлэг, ур чадварыг сайжруулах тал дээр удирдлагын зүгээс тусгайлан дэмжиж, суралцах боломж нөхцөлөөр ханган ажиллаж байна.

Асуулт 5. Та манай албан хаагчаас хүссэн мэдээлэл, мэдлэгийг олж авч чадсан уу?

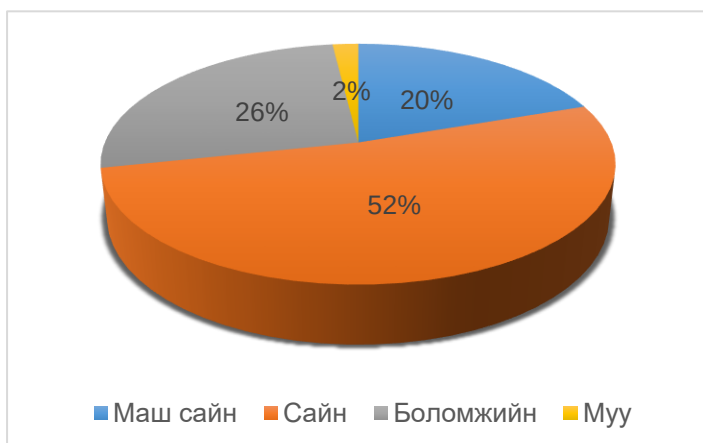
Дүгнэлт: Манай байгууллагын албан хаагчаас хүссэн мэдээлэл, мэдлэгийг олж авч чадсан уу гэдэг асуултад хангалттай сайн мэдээлэл авсан гэж 58%, ер нь хэрэгтэй мэдээллүүд авсан гэж 37% нь хариулсан байна. Нийт судалгаанд хамрагдсан хүмүүсийн 95% нь эерэг сэтгэгдэл үлдээсэн байна.

Асуулт 6. Манай байгууллагаас мэдээллийг ямар хэлбэрээр авах нь хялбар ойлгомжтой байдаг вэ?

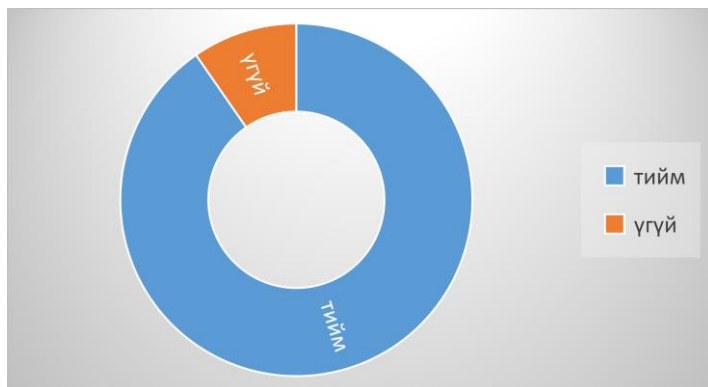
Дүгнэлт: Манай байгууллагаас мэдээллийг ямар хэлбэрээр авах нь хялбар ойлгомжтой байдаг вэ гэсэн асуултад судалгаанд оролцогчдын 41% нь байгууллагын цахим хуудас, 26% нь фэйсбүүк хуудас, 39% нь албан тушаалтанд шууд хандах гэж хариулсан байна. Судалгаанд оролцогчдын 67% нь цахимаар мэдээ, мэдээллээ олж авдаг байна.

Асуулт 7. Та манай байгууллагын орчин, тав тухтай байдлыг хэрхэн үнэлэх вэ?

Дүгнэлт: Манай байгууллагын орчин, тав тухтай байдлыг маш сайн гэж судалгаанд оролцогчдын 20%, сайн гэж 52% нь, боломжийн гэж 26% хариулсан байна.

Асуулт 8. Манай байгууллагаас зохион байгуулсан сургалтад хамрагдаж байсан уу?

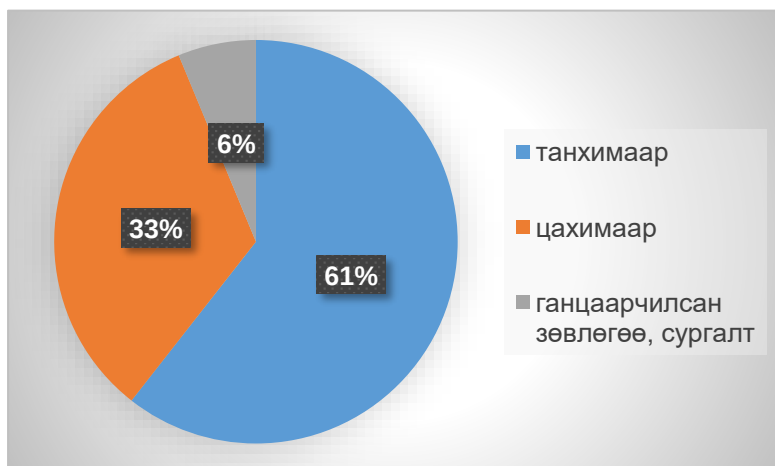
Дүгнэлт: Судалгаанд хамрагдсан оролцогчдын 90% нь сургалтад хамрагдсан, 10% нь хамрагдаагүй гэж хариулсан байна.

Асуулт 9. Хэрвээ **ТИЙМ** гэж хариулбал сургалтын чанарыг үнэлнэ үү?

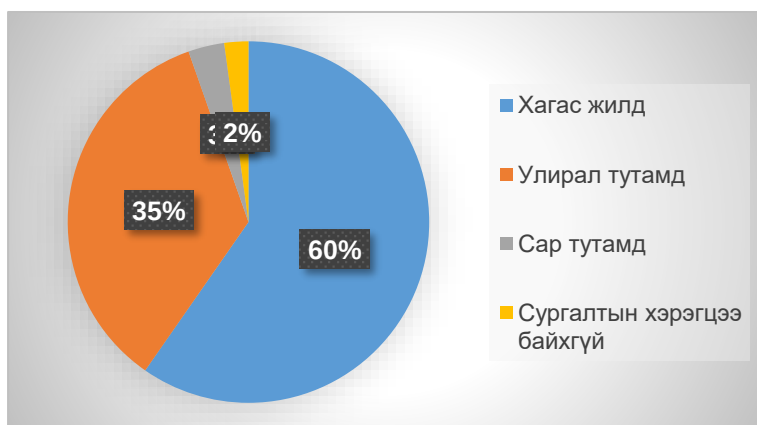
Дүгнэлт: Сургалтын чанарыг үнэлэхэд судалгаанд оролцогчдын 52% нь ажил, мэргэжилтэй холбоотой мэдлэг мэдээлэл хүргэдэг, 44% нь цаг үеийн хэрэгцээ шаардлагыг тусгасан, шинэлэг мэдээлэл олж авдаг гэж хариулсан байна.

Асуулт 10. Сургалтын ямар хэлбэрээр зохион байгуулбал зүгээр вэ?

Дүгнэлт: Судалгаанд оролцогчдын 61% нь танхимаар, 33% нь цахимаар сургалтад хамрагдвал зүгээр гэж үзсэн байна.

Асуулт 11. Та манай байгууллагаас явуулдаг сургалтыг ямар давтамжтай авахыг хүсч байна вэ?

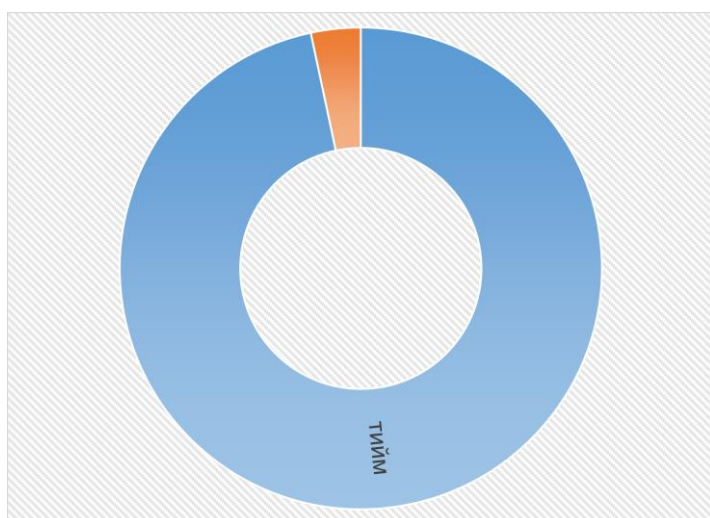

Дүгнэлт: Судалгаанд оролцогчдын 60% нь хагас жил тутамд, 35% нь улирал тутамд сургалтад хамрагдах саналтай гэж хариулсан байна.

Асуулт 12. Цаашид шаардлагатай сургалтын хэрэгцээг нээлттэй бичнэ үү.

№	Сургалтын сэдэв	Саналын тоо	Хамрагдах албан хаагчид
1	Цаг үетэй холбоотой мэдээлэл	8	Байгууллагын удирдлага, Дотоод хяналтын ажилтан, Нягтлан бодогч
2	Санхүү бүртгэл, Төсвийн тухай хуулиар	16	
3	Байгууллагын дотоод хяналт, эрсдэлийн удирдлага	25	
4	Шинэчлэгдсэн хууль тогтоомж	13	
5	Шилэн дансны тухай хууль, шилэн дансны хөтлөлт	15	
6	Зөвлөмж, дүгнэлтийн мөрөөр сургалт зохион байгуулах	6	
7	Төсвийн хэмнэлтийн тухай хууль	2	
8	Хөрөнгийн дахин үнэлгээ	1	
Нийт дүн		86	

Асуулт 13. Танд үйлчилсэн албан хаагч авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байж чадсан уу?

Дүгнэлт: Байгууллагын албан хаагчдын авлига ашиг сонирхлоос ангид байж чадсан эсэх судалгаанд 94.7% нь тийм гэж хариулсан байна. Судалгаанд оролцсон 11 хүн буюу 5% нь авилга, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байж чадаагүй гэж үзсэн байна.

Асуулт 14. Та манай байгууллагын талаар нээлттэй шүгэл үлээнэ үү гэсэн асуулгад нээлттэй санал ирүүлсэн байна.

Эерэг	Саналын тоо	Сөрөг	Саналын тоо
Баярлалаа	13	Байцаагч нарын өрөөний хүрэлцээ муу	1
Амжилт	12	Албан хаагчдаа чадавхжуулах, Харилцаа хандлага дээр анхаарах, шалгаж дарамтлах бус зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлж байгаа гэдгийг ойлгуулах	1
Харилцаа хандлага сайн	11		
Дотоод зохион байгуулалт сайтай хамт олон	6		
Төрийн үйлчилгээг сайн явуулдаг	1	Шалгалтын нөхцөл шалгуураа илүү орчин үеийн болгох	1
		Дүгнэлтээ албажуулахаас өмнө цаасан хэлбэрээр танилцуулж, саналыг авч байх. Дүгнэлтээ бичихдээ үгийн сонголт, утга найруулга дээр анхаарах	1

Ирүүлсэн саналууд:

- ✓ Зөвлөх, Орон нутгийн байгууллагуудыг санхүүгийн эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх талаар зөвлөгөө өгөхийг баримталж ажиллах
- ✓ Үйл ажиллагааныхаа талаар, хяналт шалгалтын талаар, иргэд олон нийт, ААНБ, төрийн байгууллагын ажилтан албан хаагчдад мэдээлэл түгээдэг байх
- ✓ Зөвлөн туслах үйлчилгээ-2
- ✓ Байгууллага хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах

НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ

Судалгааны үр дүн нийтдээ эерэг, байгууллагын дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалт болон зөвлөн туслах үйлчилгээ харилцагч байгууллагад тодорхой хэмжээний үнэ цэн, үр өгөөж бий болгож байгаа гэж дүгнэж болохоор байна. Тухайлбал, судалгаанд 208 харилцагч, иргэн хамрагдсан бөгөөд хүссэн мэдээллээ хангалттай болон хэрэгцээтэй хэмжээнд авч чадсан гэж 95 хувь нь үнэлсэн, албан хаагчдын мэргэжлийн ур чадварыг 96 хувь нь “маш сайн”, “сайн” гэж үнэлсэн байна.

Мөн судалгаанд оролцогчдын 54.8 хувь нь санхүүгийн эрсдэл, 33.2 хувь нь үйл ажиллагааны эрсдэл буурсан гэж үнэлсэн нь байгууллагын хяналт шалгалт, дотоод аудитын үйл ажиллагаа нь төсөв, санхүүгийн сахилга бат, эрсдэлийг бууруулахад тодорхой үр нөлөө үзүүлж байгааг харуулж байна. Албан хаагчдын ёс зүй, харилцаа, хандлагын хувьд хариуцлагатай, хүндэтгэлтэй, үнэнч шударга, зарчимч байдлыг эерэгээр үнэлсэн үзүүлэлт өндөр байна.

Судалгааны нээлттэй санал, сөрөг үнэлгээнээс харахад албан хаагчдын харилцаа, хандлагыг цаашид сайжруулах, хяналт шалгалтын шалгуур, нөхцөлийг орчин үеийн шаардлагад нийцүүлэх, дүгнэлтийг албажуулахаас өмнө шалгуулагч байгууллагад

танилцуулж санал авах, зөвлөн туслах чиглэлийг түлхүү баримтлах, байгууллага хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах шаардлага байна. Түүнчлэн авлига, ашиг сонирхлын зөрчлөөс ангид байдлыг 94.7 хувь нь эерэгээр үнэлсэн боловч сөрөг үнэлгээ өгсөн 5 орчим хувийн шалтгааныг тодруулж, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ авах нь зүйтэй байна.

Сургалтын хэрэгцээний хувьд байгууллагын дотоод хяналт, эрсдэлийн удирдлага, санхүү бүртгэл, төсөв, шинэчлэгдсэн хууль тогтоомж, Шилэн дансны тухай хууль болон хяналт шалгалтын зөвлөмжийн хэрэгжилттэй холбоотой сургалтын хэрэгцээ түлхүү байна. Судалгаанд оролцогчдын 60 хувь нь сургалтыг хагас жил тутам, 35 хувь нь улирал тутам зохион байгуулах санал гаргасан нь байгууллагын мэргэжил, арга зүйн зөвлөн туслах үйлчилгээний хэрэгцээ тогтвортой байгааг харуулж байна.

Нэгдсэн байдлаар дүгнэхэд харилцагч байгууллагын албан хаагчид, иргэдийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн, мэргэжлийн ур чадвар, мэдээлэл зөвлөгөөний чанар, албан хаагчдын ёс зүй, харилцаа хандлагын хувьд харьцангуй өндөр сэтгэл ханамжийг бий болгосон байна. Цаашид хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг зөвхөн зөрчил илрүүлэхэд чиглүүлэхээс илүүтэй эрсдэлийг урьдчилан тодорхойлох, зөрчил дутагдлаас урьдчилан сэргийлэх, зөвлөн туслах, байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулахад чиглэсэн дотоод аудитыг бэхжүүлэх, мөн харилцагчийн санал хүсэлтийг үйл ажиллагааны чанарыг тасралтгүй сайжруулах үндсэн эх сурвалж болгон ашиглах шаардлагатай байна.

ЦААШИД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ, ЗӨВЛӨМЖ: Судалгааны үр дүнд үндэслэн дараах зөвлөмжийг хүргүүлж байна.

- ✓ Дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг эрсдэлд суурилсан, урьдчилан сэргийлэх, зөвлөн туслах чиглэлд түлхүү чиглүүлж, шалгалтын аргачлал, шалгуур үзүүлэлт болон дүгнэлт, зөвлөмжийн чанар, ойлгомжтой байдлыг сайжруулах
- ✓ Харилцагч байгууллагаас ирүүлсэн санал хүсэлтийг байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах үндсэн эх сурвалж болгон ашиглаж, албан хаагчдын харилцаа, хандлага, ёс зүй, мэргэжлийн ур чадварыг тасралтгүй дээшлүүлэх
- ✓ 2027 оны сургалтын төлөвлөгөөнд дотоод хяналт, эрсдэлийн удирдлага, төсөв, санхүү, бүртгэл, хууль тогтоомжийн шинэчлэл болон хяналт шалгалтын зөвлөмжийн хэрэгжилттэй холбоотой сургалтыг тогтмол зохион байгуулах

САНХҮҮГИЙН ХЯНАЛТ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР